

Jussi Adler-Olsen

De noodkreet in de fles

Vertaald door Kor de Vries

2013 Prometheus Amsterdam

Opgedragen aan mijn zoon, Kes.

Eerste druk 2010

Zevenentwintigste druk 2013

Oorspronkelijke titel *Flaskepost fra P*

© 2009 Jussi Adler-Olsen

© 2010 Nederlandse vertaling Uitgeverij Prometheus en Kor de Vries

Omslagontwerp Dog & Pony/DPS

Foto omslag Getty Images

Foto auteur Jörg Carstensen

Opmaak binnenwerk ZetSpiegel, Best

www.uitgeverijprometheus.nl

ISBN 978 90 446 2269 0

Proloog

Het was de derde ochtend, en de geur van teer en zeewier was in hun kleren gaan zitten. Onder de vloer van het boothuis klotste het pap-ijs rustig tegen de palen, herinneringen wekkend aan de dagen toen alles nog goed was.

Hij tilde zijn bovenlijf omhoog van de slaapplek van papierafval en boog zo ver voorover dat hij het gezicht van zijn broertje kon zien, dat er zelfs in zijn slaap gepijnigd en verkleumd uitzag.

Zo meteen zou hij wakker worden en verwilderd om zich heen kijken. Hij zou de leren riemen om zijn polsen en zijn middel voelen knellen. Hij zou het ratelen horen van de ketting die hem vasthield. Hij zou de sneeuwjacht en het licht zien worstelen om door de geteerde planken heen te komen. Daarna zou hij beginnen te bidden.

Tallose keren was de wanhoop in zijn broers ogen opgelaaid. Keer op keer hadden halfgesmoorde gebeden om Jehova's genade geklonken achter de krachtige tape over zijn mond.

Maar ze wisten allebei dat Jehova hun geen blik waardig keurde, want ze hadden bloed gedronken. Bloed dat hun gevangenbewaarder in hun glas water had laten druppelen. Glazen waaruit hij hen had laten drinken, voordat hij vertelde wat erin zat. Ze hadden water met het verboden bloed gedronken en nu waren ze voor eeuwig verdoemd. Daarom gloeide de schaamte dieper in hen dan de dorst brandde.

Wat denk je dat hij met ons gaat doen? hadden de bange ogen van zijn broertje gevraagd. Maar hoe zou hij het antwoord daarop moeten weten? Hij voelde alleen intuïtief dat het allemaal snel voorbij zou zijn.

Hij leunde voorover en bestudeerde de ruimte nog een keer in het zwakke licht. Liet zijn blik langs de hanenbalken en de spinnenwebben glijden. Hij zag elk uitsteeksel en elke knoest. De verrotte peddels en roeispanen die aan de nok hingen. Het vergane visnet dat al tijden geleden zijn laatste vangst had gedaan.

Maar toen ontdekte hij de fles. In een flits gleed een zonnestraal over het witblauwe glas en verblindde hem.

Hij was zo dichtbij, en toch was het zo moeilijk om erbij te komen. Hij lag vlak achter hem, vastgeklemd tussen de ruwe planken waarvan de vloer was gemaakt.

Hij stak zijn vingers in de kieren tussen de planken en peuterde aan de flessenhals, terwijl de lucht om hem heen tot ijs bevroor. Als hij hem loskreeg, sloeg hij hem kapot en zou hij met de scherven de riem rond zijn vastgebonden polsen doorvijen. Als de riem knapte, zou hij met zijn gevoelloze handen de gesp op zijn rug zoeken. Hij zou die openmaken, de tape van zijn mond trekken, zich van de riemen rond zijn middel en zijn dijen ontdoen, en op het moment dat de ketting die aan de leren riem zat hem niet langer vasthield, zou hij naar voren springen en zijn broertje bevrijden. Hem tegen zich aandrukken en hem vasthouden, tot hun lichamen niet meer trilden.

Daarna zou hij met alle kracht de glasscherf hard in het hout rond de deur steken. Hij zou kijken of hij de planken kon uithollen op de plekken waar de scharnieren zaten. En mocht het vreselijke gebeuren dat de auto kwam voor hij ermee klaar was, dan zou hij de man opwachten. Hij zou hem achter de deur opwachten met de kapotgeslagen flessenhals in de hand. Dat zou hij doen, zei hij tegen zichzelf.

Hij leunde voorover, vouwde zijn ijskoude vingers op zijn rug en bad om vergeving voor zijn kwade gedachte.

Daarna krauwde hij verder in de kier om de fles los te krijgen. Krabde en krauwde tot de flessenhals zo ver omviel dat hij hem beet kon pakken.

Hij spitste zijn oren.

Hoorde hij daar een motor? Ja, dat was zo. Het klonk als een

zware motor van een grote auto. Maar kwam de auto dichterbij, of reed hij daar ergens verderop gewoon langs?

Eventjes nam het zware geluid toe in volume, en hij begon zo koortsachtig aan de flessenhals te trekken dat zijn vingerkootjes kraakten. Maar toen nam het geluid weer af. Waren dat windmolens die buiten suisd en bromden? Misschien was het iets anders. Hij wist het niet.

Hij liet de warme adem door zijn neusgaten naar buiten stromen die als damp rond zijn gezicht in de lucht bleef hangen. Op dit moment was hij niet echt bang. Zolang hij dacht aan Jehova en zijn genadegiften, voelde het beter.

Hij perste zijn lippen op elkaar en ging verder. Toen de fles eindelijk losliet, begon hij die zo hard tegen de planken te slaan dat zijn broer met een ruk zijn hoofd optilde en geschrokken om zich heen keek.

Hij sloeg de fles steeds opnieuw tegen de vloerplanken. Met je handen op je rug was het moeilijk om een behoorlijke zwaai te maken, veel te moeilijk. Uiteindelijk, toen zijn vingers de fles niet meer konden vasthouden, liet hij die los, draaide zich om en staarde er wezenloos naar, terwijl het stof in de krappe ruimte van de hakenbalken naar beneden dwarrelde.

Hij kreeg hem niet kapot. Hij kreeg het domweg niet voor elkaar. Een belachelijk flesje. Was dat omdat ze bloed hadden gedronken? Had Jehova hen dan toch verlaten?

Hij keek naar zijn broer die zich langzaam in zijn deken rolde en terugviel op zijn slaapplek. Hij zei geen woord. Probeerde niet eens iets te mompelen achter het plakband.

Het duurde een poosje om wat hij nodig had bij elkaar te krijgen. Het moeilijkste was om zich aan de ketting zo ver uit te strekken dat hij met het uiterste topje van zijn vingers bij de teer tussen de planken van het dak kon komen. Al het andere was binnen handbereik: de fles, de houtsplinter uit een van de vloerplanken, het papier waar hij op zat.

Hij duwde zijn ene schoen uit en stak zichzelf zo diep in zijn handwortel dat zijn ogen automatisch tranen produceerden. Hij liet het bloed een minuut of twee op zijn glanzende schoenen lopen. Daarna scheurde hij een stuk papier van de onderlaag en doopte de

splinter in het bloed. Hij kronkelde met zijn lichaam en trok aan de ketting, zodat hij nog net kon zien wat hij achter zijn rug opschreef. Zo goed als hij kon en met kleine letters schreef hij over hun nood-situatie. Ten slotte ondertekende hij, rolde het papier op en stopte het in de fles.

Hij nam ruim de tijd om de klomp teer in de flessenhals te duwen. Schoof opzij en controleerde een paar keer goed of het naar behoren was gedaan.

Toen hij eindelijk klaar was, hoorde hij het zware geluid van een brommende motor. Deze keer kon het niet missen. Een pijnlijke seconde lang keek hij naar zijn broer en strekte zich daarna uit alle macht uit naar het licht dat door een brede scheur in de muur naar binnen viel – de enige opening waar hij de fles doorheen kon duwen.

Daarna ging de deur open, en in een wolk van witte sneeuwvlokken stapte een compacte schaduw naar binnen.

Stilte.

Toen klonk de plons.

De fles was uitgezet.

I

Carl was wel eens onder betere omstandigheden wakker geworden.

Het eerste wat hij waarnam, was de ruisende zuurfontein in zijn slokdarm en daarna, toen hij zijn ogen opendeed om te kijken naar iets wat zijn ongemak kon verzachten, de aanblik van het wazige gezicht van een vrouw op het kussen naast het zijne, die lichtjes kwijlde.

Shit, dat is Sysser, dacht hij, en hij probeerde zich te herinneren welke blunders hij de avond ervoor had gemaakt. Van alle mensen dan ook nog eens Sysser. Zijn kettingrokende buurvrouw. Het snel pratende en bijna gepensioneerde vrouwelijke manusje-van-alles van het gemeentehuis van Allerød.

Een vreselijke gedachte be kroop hem, en heel langzaam tilde hij het dekbed op, waarna hij met een zucht van verlichting kon vaststellen dat hij in ieder geval zijn onderbroek nog steeds aanhad.

'Verdomme!' zei hij terwijl hij Sysser's pezige hand van zijn borstkas duwde. Zo'n hoofdpijn had hij niet meer gehad sinds Vigga nog thuis woonde.

'Geen details, alsjeblieft,' zei hij toen hij Morten en Jesper in de keuken tegenkwam. 'Vertel mij nou maar gewoon wat die mevrouw daarboven op mijn hoofdkussen doet.'

'Dat mens woog een ton,' onderbrak zijn stiefzoon, terwijl hij een net geopend pak jus d'orange aan zijn mond zette. De dag waar-

op hij zou leren om het spul in een glas te schenken kende zelfs Nostradamus niet.

‘Ja, sorry Carl,’ zei Morten. ‘Maar ze kon haar sleutel niet vinden, en jij was toch al als een nachtkaaars uitgegaan, dus ik dacht...’

Dat is de laatste keer dat ik aan Mortens barbecues meedoe, beloofde Carl zichzelf, en hij wierp een blik in de kamer naar Hardy’s bed.

Sinds zijn oude collega veertien dagen geleden in de woonkamer was geïnstalleerd, had het huiselijke gevoel een flinke deuk opgelopen. Niet omdat het in hoogte verstelbare bed een kwart van het vloeroppervlak in beslag nam en gedeeltelijk het uitzicht op de tuin blokkeerde, niet omdat infusen aan statieven of volle urinezakken Carl een ongemakkelijk gevoel gaven, en ook niet omdat Hardy’s geheel verlamde corpus een aanhoudende stroom onwelriekende gassen voortbracht. Nee, wat alles veranderde, was Carls slechte geweten. Het feit dat Carl zelf wel gevoel in beide benen had en de deur uit kon banjeren wanneer hem dat uitkwam.

Maar ook het gevoel dat hij voortdurend iets moest compenseren. Dat hij er voor Hardy moest zijn. Dat hij voor de verlamde man iets moest doen.

‘Doe eens even kalm aan,’ was Hardy hem voor geweest, toen ze een paar maanden geleden de voor- en nadelen bespraken van het verkassen van Hardy uit de Kliniek voor Ruggenmergletsel in Hornbæk. ‘Hier duurt het soms een week voor ik je pas weer zie. Denk je niet dat ik jouw aanwezigheid niet een paar uur achter elkaar kan missen als ik bij jou thuis kom wonen?’

Maar het punt was dat Hardy dan wel, net als nu, stilletjes kon liggen dommelen, maar tóch aanwezig was. In Carls gedachten, in het plannen van de dag, in alle woorden die nauwkeurig moesten worden gewogen voor ze hardop werden uitgesproken. Dat was vermoeiend. Het moest gewoon niet vermoeiend zijn om thuis te zijn.

Daarbij kwamen nog alle praktische zaken. Kleren wassen, bed verschonen, worstelen met Hardy’s enorme lichaam, boodschappen doen, contact met verpleegkundigen en de instanties, eten maken. Goed, dat deed Morten allemaal, maar de rest dan.

‘Heb je goed geslapen, ouwe jongen?’ vroeg hij voorzichtig, terwijl hij dichterbij in de buurt van Hardy’s bed kwam.

Zijn oude collega opende zijn ogen en maakte aanstalten om te

glimlachen. 'Zo, nu is je verlof voorbij, hè? Terug op je stok, Carl. Die veertien dagen zijn omgevlogen. Maar Morten en ik zullen ons wel redden. Doe de jongens maar de groeten van me, goed?'

Carl knikte. Wat moest het moeilijk zijn om Hardy te zijn. Wie zou er met hem kunnen ruilen, al was het maar voor één dag?

Eén dag maar voor Hardy.

Afgezien van de mensen bij de beveiliging kwam Carl geen mens tegen. Het hoofdbureau van politie leek wel uitgestorven, de zuilengang wintergrijs en afwijzend.

'Wat is hier in godsnaam aan de hand?' riep hij, toen hij in de keldergang kwam. Hij had een galmende ontvangst verwacht, of in elk geval de stank van Assads pepermuntkleefsel of Roses gefloten versies van de grote klassieke werken, maar alles was doods. Hadden ze het schip allemaal verlaten, terwijl hij in verband met de verhuizing veertien dagen verlof had gehad?

Hij stapte Assads kamertje in en keek verward om zich heen. Geen foto's van oude tantes, geen gebedskleedje, geen doosjes met mierzoete koekjes. Zelfs de tl-lampen aan het plafond waren uit.

Carl stak de keldergang over en deed het licht op zijn kantoor aan. Zijn veilige territorium, waar hij drie zaken had opgelost en twee had opgegeven. De plek waar het rookverbod nog niet was doorgevoerd, en waar alle oude zaken die bij afdeling Q thuishoorden veilig en wel in Carls feilloze systeem van drie sierlijke stapels hadden liggen wachten.

Hij bleef staan bij de aanblik van een volstrekt onherkenbaar, blankgeschuurd bureau. Nog geen pluisje lag er. Nog geen velletje papier. Geen enkel dicht beschreven A4'tje waar je je benen op kon leggen en dat je na afloop in de prullenbak kon keilen. Geen dossiers. Alles was kort gezegd verdwenen.

'Rose!' schreeuwde hij zo nadrukkelijk als hij kon.

Zijn stem galmde tevergeefs door de gangen.

Hij was Remi, alleen op de wereld. Hij was de laatste, levende man, de haan zonder kippenhok. De koning die zijn koninkrijk wilde opgeven voor een paard.

Hij greep de telefoon en toetste het nummer van Lis van de afdeling moordzaken op de tweede verdieping.

Het duurde 25 seconden voordat er werd opgenomen.

'Secretariaat afdeling moordzaken,' klonk de stem. Het was mevrouw Sørensen, Carls absoluut meest vijandig gezinde collega. *Ilse, She-Wolf of the ss* in eigen persoon.

'Mevrouw Sørensen,' zei hij poeslief. 'Met Carl Mørck. Ik zit hierbeneden helemaal in mijn eentje. Wat is er aan de hand? Weet u toevallig waar Assad en Rose zijn?'

Het duurde een milliseconde, en toen was de hoorn alweer op de haak gegooid. Wat een stom wijf.

Hij stond op en zette koers naar Roses domicilie, een stukje verderop in de gang. Misschien dat daar de oplossing van het mysterie rond de verdwenen dossiers te vinden was. Een heel logische gedachte, tot de pijnlijke seconde waarin hij ontdekte dat er op de muur in de gang tussen de werkkamers van Assad en Rose nu minstens tien zachte masonietplaten hingen die waren volgehangen met alle zaken die veertien dagen geleden nog op zijn bureau hadden gelegen. Een knalgeel huishoudtrapje van larikshout markeerde de plek waar het laatste dossier was opgehangen. Het was een zaak die ze hadden moeten opgeven. De tweede onopgeloste zaak achter elkaar.

Carl deed een stap achteruit om een volledig overzicht te krijgen van deze papierellende. Wat deden zijn dossiers daar eigenlijk aan de muur? Waren Rose en Assad dan helemaal gek geworden? Misschien waren die mafkezen daarom in het niets opgelost.

Ze durfden gewoon niet anders.

Boven op de tweede verdieping was de situatie hetzelfde. Geen mensen. Zelfs de plek van mevrouw Sørensen achter de balie was gapend leeg. Het kantoor van de chef moordzaken, evenals het kantoor van de plaatsvervangend chef, de lunchruimte, het briefing-lokaal. Alles was verlaten.

Wat de drommel, dacht hij. Was er een bommelding geweest? Of was de reorganisatie van de politie eindelijk zover gekomen dat men het personeel op straat had gezet en bezig was de gebouwen te verkopen? Was de nieuwe, zogenaamde minister van Justitie helemaal door het lint gegaan? Wilde die koste wat het kost media-aandacht of zo?

Hij krabde in zijn nek, pakte de telefoon en belde de bewaking.

'Ja, met Carl Mørck. Waar is in godsnaam iedereen naartoe?'

'De meeste mensen zijn in de Mindegård.'

In de Mindegård? Het duurde toch nog minstens een halfjaar tot 19 september.

‘Waarom? Niet vanwege de herdenkingsdag van de internering van de Deense politie in 1944, lijkt me. Wat doen ze daar dan?’

‘De hoofdcommissaris wilde een aantal afdelingen informeren over de aanpassingen van de reorganisatie. Neem ons niet kwalijk, Carl. Wij dachten dat je dat wist.’

‘Maar ik heb net nog gesproken met mevrouw Sorensen.’

‘Dan heeft ze waarschijnlijk de telefoons doorgeschakeld naar haar mobiel, gok ik.’

Carl schudde zijn hoofd. Ze waren allemaal volslagen getikt. Voor hij op de binnenplaats was, had de minister van Justitie alles toch allang weer veranderd.

Hij staaarde naar de zachte, verleidelijke leunstoel van de chef moordzaken. Daarin kon je tenminste je ogen sluiten zonder pottenkijkers erbij.

Tien minuten later werd hij wakker met de vuist van de plaatsvervangend chef op zijn schouder en Assads vrolijke, kogelronde ogen tien centimeter voor zijn gezicht.

Nu was het voorbij met de rust.

‘Kom, Assad,’ zei hij en hij duwde zich uit de stoel omhoog. ‘Nu gaan jij en ik naar de kelder en trekken razendsnel al dat papier van de muur, begrepen? Waar is Rose?’

Assad schudde zijn hoofd. ‘Dat kunnen we niet doen dus, Carl.’

Carl ging staan en stopte zijn overhemd in zijn broek. Wat bedoelde de man eigenlijk? Natuurlijk konden ze dat doen. Hij was toch degene die de beslissingen nam?

‘Kom nou maar gewoon. En neem Rose mee. Nú!’

‘De kelder is afgesloten,’ zei plaatsvervangend chef Lars Bjørn. ‘Het asbest van de buisisolatie laat los. De arbeidsinspectie is langs geweest, en zo is het.’

Assad knikte. ‘Ja, we moesten onze spullen meenemen naar boven, en we zitten niet zo goed in die kamer. Maar we hebben een mooie stoel voor je gevonden,’ voegde hij eraan toe, alsof dat een troost was. ‘Ja, we zijn maar met zijn tweeën. Rose had geen zin om hier te zitten, dus heeft ze een lang weekend genomen, maar ze komt later vandaag.’

Ze hadden hem net zo goed in zijn edele delen kunnen schoppen.

2

Ze had naar de kaarsen zitten staren tot ze waren opgebrand en het donker haar omsloot. Het was al veel vaker voorgekomen dat hij haar alleen had gelaten, alleen nooit op hun trouwdag.

Ze haalde diep adem en ging staan. Uiteindelijk was ze niet langer bij het raam staan blijven wachten. Was opgehouden zijn naam te schrijven in de condens van haar eigen adem op het raam.

Toen ze elkaar hadden ontmoet, had het niet geschort aan waarschuwingen. Haar vriendin had haar twijfels gehad, en haar moeder had het zonder omhaal tegen haar gezegd. Hij was te oud voor haar. Hij had het boze oog. Een man die je niet kon vertrouwen. Een man die je niet kon peilen.

Dat was de reden dat ze haar vriendin en haar moeder al heel lang niet had gezien. Daarom nam haar wanhoop ook steeds meer toe, nu haar behoefte aan contact groter was dan ooit. Met wie moest ze praten? Er was namelijk niemand.

Ze zat in de lege, keurige ruimtes en perste haar lippen op elkaar, terwijl de tranen zich opdrongen.

Toen hoorde ze haar kind bewegen en vermande ze zich. Ze veegde de punt van haar neus droog en haalde twee keer diep adem.

Als haar man haar bedroog, moest hij niet op haar rekenen.

Het leven moest meer te bieden hebben.

Haar man kwam zo geluidloos de slaapkamer binnen dat alleen de schaduw op de muur hem verried. Brede schouders en met open armen. Daarna ging hij in bed liggen en trok haar zonder een woord te zeggen naar zich toe. Warm en naakt.

Ze had lieve woordjes verwacht, maar ook weloverwogen excuses. Misschien was ze bang geweest voor de lichte geur van een onbekende vrouw en het door een knagend schuldgevoel veroorzaakt aarzelen op de verkeerde plaatsen, maar in plaats daarvan greep hij haar beet, draaide haar met geweld om en trok haar begerig de kleren van het lijf. Het maanlicht scheen hem recht in zijn gezicht en dat wond haar op. Nu waren de tijd van wachten, de frustratie, de zorgen en de twijfel verdwenen.

Het was een halfjaar geleden dat hij voor het laatst zo was geweest. Godzijdank dat het gebeurde.

‘Je moet er rekening mee houden dat ik een poosje weg kan zijn, schat,’ zei hij zonder waarschuwing vooraf aan de ontbijt tafel, terwijl hij de kleine over de wang aaide. Afwezig, alsof zijn woorden niets voorstelden.

Ze fronste haar wenkbrauwen en tuitte haar lippen om de onvermijdelijke vraag eventjes te onderdrukken, legde daarna haar vork op het bord en zat naar het spiegelei met baconstukjes te staren. De nacht was lang geweest en zat nog steeds in haar in de vorm van een gevoeligheid in haar onderlijf, evenals de afrondende liefkozingen en warme blikken, en die hadden haar tot nu toe tijd en plaats doen vergeten. Tot nú. Want op dit moment drong het bleke maartzonnetje als een onwelkome gast het vertrek binnen en wierp een helder licht op de feiten: haar man stond op het punt te vertrekken. Alweer.

‘Waarom kun je me niet vertellen wat je doet? Ik ben je echtgenote. Ik zal het tegen niemand zeggen,’ zei ze.

Hij liet zijn bestek in de lucht hangen. Al op dat moment werden zijn ogen donkerder.

‘Nee, ik meen het,’ ging ze verder. ‘Hoeveel tijd moet er verstrijken voor je weer bent als vannacht? Zijn we nu weer op het punt aangekomen dat ik geen idee heb wat je doet, of waarbij je bijna niet aanwezig bent als je er wel bent?’

Hij keek haar veel te direct aan. ‘Heb je niet vanaf het begin geweten dat ik niet over mijn werk kon praten?’

‘Jawel, maar...’

‘Laat het daar dan bij.’

Hij liet zijn mes en vork op zijn bord vallen en wendde zich daarna tot zijn zoon met iets wat een glimlach moest voorstellen.

Ze haalde rustig en diep adem, maar ze werd overspoeld door vertwijfeling. Het was immers waar. Lang voor de bruiloft had hij haar duidelijk gemaakt dat hij opdrachten had gekregen waar niet over gepraat mocht worden. Misschien had hij gesuggereerd dat het iets met geheime inlichtingen te maken had, dat wist ze niet meer. Maar voor zover zij wist hadden mensen van inlichtingendiensten een redelijk normaal leven naast hun baan, en hún leven was alles-behalve normaal. Tenzij mensen van inlichtingendiensten hun tijd ook naarstig besteden aan meer alternatieve opdrachten als overspel, want in haar wereld ging het daarom.

Ze pakte de borden bij elkaar en overwoog of ze hem haar ultimatum meteen moest stellen. Of ze zich de woede op de hals moest halen die ze verwachtte, maar waarvan ze de omvang nog niet kende.

‘Wanneer zie ik je dan weer?’ vroeg ze opnieuw.

Hij keek haar glimlachend aan. ‘Misschien ben ik volgende week woensdag al wel weer thuis, wie weet. Dit soort klussen duurt gewoonlijk acht tot tien dagen.’

‘Goed. Dan ben je dus precies op tijd terug voor het bowlingtoernooi,’ stelde ze sarcastisch vast.

Hij ging staan en trok haar rug tegen zijn grote lichaam, terwijl hij zijn handen onder haar borsten samenvouwde. Het gevoel van zijn hoofd op haar schouder had haar eerder altijd doen rillen van plezier. Nu trok ze zich terug.

‘Ja,’ zei hij. ‘Ik ben vast en zeker op tijd terug voor het toernooi. Dus binnenkort kunnen jij en ik onze ervaringen van afgelopen nacht weer oprfrissen. Zullen we dat afspreken?’

Toen hij was vertrokken en het geluid van de auto wegstierf, stond ze lang met haar armen over elkaar in de verte te staren. Leven in eenzaamheid was één ding. Een ander ding was het niet weten waar je die prijs voor betaalde. De kans om een man als de hare op wat voor soort bedrog te betrappen was minimaal, dat wist ze, hoewel ze het nooit had geprobeerd. Zijn revier was groot, en hij was een voorzichtig iemand, dat liet alles in hun leven zien. Pensioenen, ver-

zekeringen, dubbele controle van ramen en deuren, van koffers en bagage, altijd ordelijkheid op tafel, nooit willekeurige stukjes papier of bonnetjes in broekzakken of laden. Hij was een man die niet veel sporen achterliet. Zelfs zijn geur bleef niet langer hangen dan een paar minuten nadat hij het vertrek had verlaten. Hoe zou zij hem ooit op een affaire kunnen betrappen, tenzij ze hem liet schaduwen door een privédetective, en waar zou ze het geld daarvoor vandaan moeten halen?

Ze stak haar onderlip naar voren en blies heel langzaam warme lucht in haar gezicht. Een beweging die ze altijd uitvoerde als ze een belangrijk besluit nam. Vóór de sprong over de hoogste hindernis op het springconcours, vóór de keuze van de jurk bij haar belijdenis. Ja, óók voor ze 'ja' zei tegen haar man, en vóór ze de straat op liep om te kijken of het leven er daar in het zachte licht anders uitzag.

3

Ronduit gezegd: de grote, goedmoedige *sergeant* David Bell hield ervan om te staren naar de golven die tegen de uitstekende rotsen sloegen. Helemaal in John O'Groats, in het uiterste puntje van Schotland, waar de zon maar half zo lang en dubbel zo mooi scheen. Hier was David geboren, en hier zou hij sterven als de tijd daar was.

David was geschapen voor die woeste zee. Waarom moest hij dan al zijn tijd verdoen in een kamer op het politiebureau in Bankhead Road in Wick, zestien mijl verder naar het zuiden? Nee, die slome havenstad zei hem niks, en dat stak hij nooit onder stoelen of banken.

Dat was ook de reden dat zijn chef juist hem stuurde als er in de dorpjes in het noorden problemen waren. Dan tufte David er in de dienstauto naartoe en dreigde de oververhitte knapen dat hij een politieofficier uit Inverness zou bellen, en dan werd het weer rustig. In die contreien wilden ze geen onbekenden uit de grote stad in hun achtertuin hebben rondscharrelen. Dan nog liever paardenpis in je Orkney Skull Splitter-bier. Het was al erg genoeg dat mensen die de veerboot naar de Orkneyeilanden namen, voorbijkwamen.

Als de rust dan was weergekeerd, lagen de golven te wachten, en als er iets was waar brigadier Bell ruim de tijd voor kon nemen, dan was het daarvoor.

Als deze welbekende David Bell-achtige kalmte er niet was geweest, dan was de fles richting horizon gekeild. Maar nu de briga-

dier daar toch zat, in zijn pas gestreken uniform, met de wind in zijn haar en zijn pet naast hem op de rotsen, was er in elk geval iemand aan wie ze hem konden afleveren.

En zo ging het dan ook.

De fles had vastgezet in het net van de trawler en had geglansd, hoewel de tijd hem tamelijk mat had geslepen, en het scheepsmaatje van de kotter Brew Dog zag meteen dat er wat bijzonders aan was.

‘Gooi hem maar weer in zee, Seamus,’ riep de schipper toen hij het briefje in de fles ontdekte. ‘Zulke flessen brengen ongeluk. Flessenpest, noemen wij die. De duivel zit in de inkt en wacht erop te worden bevrijd. Ken je de verhalen niet?’ Maar de jonge Seamus kende de verhalen niet en besloot de fles aan David Bell te geven.

Toen de brigadier naar het politiebureau in Wick terugkeerde, had een van de plaatselijke dronkaards twee werkkamers gesloopt, en mensen waren het langzaam spugzat om de idioot tegen de vloer te duwen. Daarom gooide Bell zijn jas uit, waardoor de fles van Seamus uit de jaszak rolde. Dat was de reden dat hij die oppakte en in de vensterbank zette, zodat hij zich kon concentreren op het springen op de borstkas van de dronken malloot en er wat lucht uit te persen. Maar zoals het gaan kan als je een rasechte nakomeling van de Vikingen in Caithness fysiek onder druk zet – dan krijg je met een geduchte tegenstander te maken. De dronkenlap wist David Bell zo hard in zijn klokkenspel te raken dat alle gedachten aan de fles verdwenen in de scherpe, blauwe flitsen die zijn geplaagde zenuwstelsel uitzond.

Daarom stond de fles gedurende heel, heel lange tijd onopgemerkt op de door de zon beschenen hoek van de vensterbank. Niemand schonk er aandacht aan, en niemand maakte zich er druk over dat het zonlicht en het condenswater dat zich langzamerhand op de binnenkant van de fles vormde voor het papier in de fles niet bevorderlijk was.

Niemand nam de tijd om de allerbovenste verzameling half uitgewiste letters te lezen, en daarom vroeg niemand zich af wat het woord *HJÆLP* zou kunnen betekenen.

* * *

De fles kwam pas weer in mensenhanden terecht toen een ellending, die vanwege een onbenullige parkeerboete vond dat hij onrechtvaardig was behandeld, het intranet van Wick Police Station met een zondvloed aan virussen besmette. In zo'n situatie werd namelijk altijd computere-expert Miranda McCulloch gebeld. Als pedofielen hun smerigheid versleutelden, als hackers hun sporen na internettransacties camouflerden, als assetstrippers hun harde schijven formatteerden, dan was zij degene voor wie men op de knieën viel.

Ze installeerden haar op een kantoor waar het personeel bijna in huilen uitbarstte, en ze onthaalden haar alsof ze een koningin was. Voortdurend gevulde thermoskannen koffie, wagenwijd geopende ramen en de radio afgestemd op Radio Scotland. Ja, Miranda McCulloch werd overal waar ze verscheen gewaardeerd.

Vanwege de openstaande ramen en de wapperende gordijnen ontdekte ze het flesje al op de eerste dag dat ze er aan het werk was.

Een mooi, klein flesje, dacht ze, en ze verbaasde zich over de schaduw binnenin terwijl ze zich door de cijferreeksen van kwaadaardige codes ploegde. Toen ze op de derde dag opstond, voldaan en klaar en met een redelijk vermoeden welke virustypen in de toekomst te verwachten vielen, stapte ze naar de vensterbank en haalde de fles tevoorschijn. Hij was aanzienlijk zwaarder dan ze had verwacht. Verder voelde hij warm aan.

'Wat zit erin?' vroeg ze de kantoorjuffrouw in het vertrek ernaast. 'Is het een brief?'

'Ik weet het niet,' luidde het antwoord. 'David Bell heeft die er ooit neergezet. Volgens mij voor de gein.'

Miranda hield hem tegen het licht. Stonden er letters op het briefje? Het was moeilijk te zien door de laag condens aan de binnenkant.

Ze draaide het flesje om en kantelde het een beetje. 'Waar is die David Bell, heeft hij vandaag dienst?'

De secretaresse schudde haar hoofd. 'Nee, helaas. David is een paar jaar geleden omgekomen, even buiten de stad. Ze zaten achter een automobilist aan die na een ongeluk was doorgereden, en dat is toen misgegaan. Een vreselijk verhaal. David was echt een heel aardige vent.'

Miranda knikte. Ze luisterde maar half. Ze was er nu van over-

tuigd dat er iets op het papier stond, maar dat was niet wat haar aandacht trok. Dat was wat er op de bodem van het flesje lag.

Als je aandachtiger door het gematteerde glas keek, dan leek de gestolde massa wel bloed.

‘Denk je dat ik het flesje mag meenemen? Is hier iemand aan wie ik dat kan vragen?’

‘Vraag Emerson maar. Hij heeft een paar jaar met David samengewerkt. Hij vindt het vast wel goed.’ De secretaresse wendde zich tot de gang. ‘Hé, Emerson,’ riep ze zo hard dat de ramen begonnen te rinkelen. ‘Kom eens even hier.’

Miranda begroette hem. Hij was een gedrongen, goedmoedige vent met droevige wenkbrauwen.

‘Of je die mee mag nemen? Ja natuurlijk, in godsnaam. Ik wil er in elk geval niks mee te maken hebben.’

‘Wat bedoel je?’

‘Ja, waarschijnlijk is het onzin. Maar vlak voor David stierf, ontdekte hij die fles en zei dat hij die open moest zien te krijgen. Hij had hem gekregen van een vissersjongen uit zijn geboortedorp, en de jongen en de kotter vergingen een paar jaar later met man en muis, dus vond David dat hij het de jongen verschuldigd was om te kijken wat erin zat. Maar David overleed immers voor hem dat lukte, en dat is geen goed voorteken, vind je wel?’ Emerson schudde zijn hoofd. ‘Neem hem alsjeblieft mee, die fles brengt alleen maar ongeluk.’

Diezelfde avond zat Miranda er in haar rijtjeshuis in Granton, een voorstad van Edinburgh, naar de fles te staren. Ongeveer vijftien centimeter hoog, wit-blauw, ietwat platgedrukt en met een relatief lange hals. Het zou een parfumfles kunnen zijn, maar daar was hij waarschijnlijk te groot voor. Vast en zeker een eau-de-colognefles, en waarschijnlijk heel oud. Ze tikte ertegenaan. Hij was in ieder geval van solide glas gemaakt.

Ze glimlachte. ‘Welk geheim draag jij met je mee, schat?’ zei ze, nipte van het glas rode wijn en begon toen het spul dat de flessenhals afsloot er met de kurkentrekker uit te peuteren. De klomp was gemaakt van iets wat naar teer rook, maar de tijd in het water had de oorsprong van het materiaal tamelijk onbestemd gemaakt.

Ze probeerde het papiertje eruit te vissen, maar het was half ver-